

Θέμα:

ΔΥΣΛΕΞΙΑ: Οδηγίες για Δασκάλους και Καθηγητές - Τρόποι Εξέτασης Δυσλεξικών Μαθητών

Δυσλεξία & Μάθηση

Πως μπορείτε να καταλάβετε ένα δυσλεξικό παιδί.

Γενικά

Ένα από τα χαρακτηριστικά των δυσλεξικών είναι η ανομοιότητα των συμπτωμάτων που παρουσιάζουν. Αν έχετε μια προγενέστερη εμπειρία εσείς ή αν σας έχει πει κάποιος συνάδελφος τα όσα έχει συναντήσει, μη περιμένετε να βρείτε τα ίδια. Ιδιαίτερα στην ηλικία της εφηβείας τα παιδιά αυτά έχοντας ξεπεράσει κάποια από τα έντονα σημάδια αδυναμίας, είτε κρύβοντάς τα είτε με αντισταθμιστικές στρατηγικές, αλλά και ανάλογα με την αντιμετώπιση που είχαν από γονείς και δασκάλους, διαφοροποιούν τα συμπτώματα και τα χαρακτηριστικά που εκφράζουν.

Βασικό σημείο αναφοράς είναι η αλλαγή στον τρόπο συμπεριφοράς, «λειτουργίας» και συμμετοχής στο μάθημα, μέσα σε ελάχιστο χρόνο και χωρίς προφανείς αιτίες ή ερεθίσματα. Φτάνοντας μάλιστα σε τέτοιο σημείο ώστε να σας κάνει ν' αναρωτιέστε τί θα μπορούσε να προκάλεσε μια τόσο μεγάλη αλλαγή, ακόμη και στο επίπεδο της κατανόησης του μαθήματος ή της εν γένει παρουσίας του μαθητή στην τάξη.

Συνήθως τα δυσλεξικά παιδιά παρουσιάζουν έντονα σημάδια διάσπασης της προσοχής. Μπορεί να παρατηρήσετε ότι επηρεάζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό από ήχους και «κινήσεις»

που κανείς άλλος στην τάξη δεν έχει παρατηρήσει ή τουλάχιστον δεν έχει κεντρίσει την προσοχή και το ενδιαφέρον του.

Ένα ακόμη στοιχείο που θα παρατηρήσετε είναι αυτό της υπερκινητικότητας. Μια εσωτερική τάση που δε γίνεται αντιληπτή από τα ίδια τα άτομα και επομένως με μεγάλη δυσκολία μπορούν ν' αντιμετωπίσουν, ιδιαίτερα καθώς περνούν οι σχολικές ώρες.

Ακραίες και άτοπες συμπεριφορές όπως, συνηθέστερα, ο χαρακτηριστικός τύπος του κλόουν, μια πιθανά επιθετική συμπεριφορά ακόμη και η «ανυπαρξία» του μαθητή στην τάξη θα πρέπει να ενεργοποιήσει την προσοχή σας όσον αφορά τις αιτίες.

Είναι στη φύση του ανθρώπου να θέλει να τα πηγαίνει καλά και να ξεχωρίζει από τους άλλους, το ίδιο ισχύει βέβαια και για τα παιδιά αυτά, έτσι πραγματικά –και σε μεγαλύτερο βαθμό– χαιρόνται τις επιτυχίες που μπορεί να έχουν στο σχολείο. Σε συνάρτηση με τους συμμαθητές τους η ίδια εργασία είναι πολύ πιο δύσκολη για εκείνους. Μελέτες έδειξαν 5 φορές μεγαλύτερη χρήση περιοχών του εγκεφάλου για τις ίδιες ακαδημαϊκές εργασίες.

Στη φύση του ανθρώπου επίσης είναι να αποστασιοποιείται από καταστάσεις που φέρνουν έντονες κι επαναλαμβανόμενες δυσκολίες, πιέσεις κι απογοητεύσεις. Μια συχνή άρνηση για μεγάλες εργασίες που απαιτούν πολύ διάβασμα και γράψιμο είναι προφανείς, αλλά και συχνά έκδηλη σε μεγάλο βαθμό ακόμη και μέσα στην τάξη. Έστω κι αν οι ίδιες εργασίες θεωρούνται "φυσιολογικές" απ' τους υπόλοιπους μαθητές.

Η αταξία είναι ένα ακόμη χαρακτηριστικό το οποίο μαζί με τη φτωχή βραχυπρόθεσμη μνήμη μπορούν να οδηγήσουν σε επαναλαμβανόμενες καταστάσεις που θα δυσκολεύεστε να κατανοήσετε, όπως πχ να λείπουν πολύ συχνά βιβλία, τετράδια, μολύβια, στυλό, γόμες, χάρακες κλπ. Να μην

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΥΠΟ - ΜΕΝΟΥ

- «Αναπηρία» και φυσική δραστηριότητα, Δρ. Δ. Κουτσούκη, Συνέντευξη ως Πρόεδρος ΤΕΦΑΑ
- ▶ **Π.Σ.Ε.Ε.Α.** Σύλλογος Ειδ. Αγωγής, Ίδρυση, Σκοποί
- ▶ Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας
- ΔΕΠΠΣ & ΑΠΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**
- ▶ Διαθεματικό, Αναλυτικό Πρ. για ΑΜΕΑ **(Όλες οι βαθμίδες Εκπ/σης)**
- ▶ Διαθεματικό Παιδιών με κινητικές αναπηρίες **(Νηπιαγωγείο)**
- ▶ Διαθεματικό Προσαρμοσμένης Φ.Α. **(Νηπιαγωγείο)**
- ▶ Διαθεματικό, Αναλυτικό Πρ. Γλώσσας Παιδιών με κινητικές αναπηρίες **(Νηπιαγωγείο)**
- Νέες αντιλήψεις για ΑΜΕΑ
- Φυσική Αγωγή για παιδιά με Αυτισμό
- Ειδική Φ.Α. στο κέντρο ΕΛΕΠΑΠ
- Απασχόληση
- Ίσα Δικαιώματα, Νομική Κατοχύρωση
- Χρήσιμη Νομολογία
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΜΕΑ**
- ▶ Ιστορική Αναδρομή Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα (μέχρι 1970)
- ▶ Ιστορική Αναδρομή Ειδικής Αγωγής (από το 1970 μέχρι σήμερα)
- Σχολεία Ειδικής Αγωγής**
- ▶ Πρωτοβάθμια
- ▶ Δευτεβάθμια
- ▶ Ωρολόγια προγράμματα των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής ΣΜΕΑ Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- ▶ Βιβλία Ειδικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- ▶ Προϋποθέσεις, διαδικασία και τρόπος παροχής εκπαίδευσης στο σπίτι
- ▶ Παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την ενσωμάτωση μαθητών με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία
- ▶ **Νόμος 2817/2000** (Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες)
Άρθρα: 1, 2, 3-4, 5-8, 9-11, 12-18
- ▶ **Κ.Δ.Α.Υ.**

ανταποκρίνονται σε αιτήσεις της προηγούμενης ημέρας έστω κι αν αυτό έχει επαναληφθεί για αρκετές ημέρες. Μια αταξία στα προσωπικά αντικείμενα και μια δυσκολία στο να τα βρουν στην τσάντα τους.

Δημοτικό

Έντονα σημάδια υπερκινητικότητας και διάσπασης της προσοχής.

Ο ορισμός του τεμπέλη ή του αδιάφορου, που όμως πολύ συχνά θα σας αφήσει άναυδους με τις παρατηρήσεις και το επίπεδο κατανόησης τους. Ευφυής, οξυδερκής.

Έντονη αλλαγή συμπεριφοράς και συμμετοχής από μέρα σε μέρα, ώρα σε ώρα, ακόμη κι από λεπτό σε λεπτό!

Συναισθηματικοί, ιδιαίτερα ευαίσθητοι, με έντονο το αίσθημα της δικαιοσύνης.

Συχνά την «πατάνε» με βιαστικές απαντήσεις ενώ κατανοούν πλήρως τα ζητούμενα, δίνουν την αίσθηση ανωριμότητας ή της επιπολαιότητας. Αντίθετα, μπορεί να διστάζουν από το φόβο μην τη «ξαναπατήσουν».

Κατά το διάβασμα-γράψιμο παραλείψεις, αντιστροφές, αντιμεταθέσεις γραμμάτων ή και λέξεων.

Ανυπαρξία τόνων στις εργασίες τους.

Σύγχυση αριστερού-δεξιού

Μεγάλη απόκλιση στο επίπεδο αντίληψης, κατανόησης και προφορικής συμμετοχής στο μάθημα σε σχέση με το διάβασμα, το γράψιμο, την ανάκληση όρων, ονομάτων, ημερομηνιών και τις αλληλουχίες (μαθηματικές-χρονικές).

Δυσκολία στις μαθηματικές πράξεις και την εκμάθηση του πίνακα πολλαπλασιασμού. Αντιστροφή μαθηματικών συμβόλων στις πράξεις, αδυναμία αυτόματης επαλήθευσης και κατανόησης στα ζητούμενα των προβλημάτων, ενώ είναι κατανοητοί οι μαθηματικοί τύποι και η χρήση τους.

Γυμνάσιο – Λύκειο

Εξακολουθούν να υπάρχουν τα περισσότερα απ' τα χαρακτηριστικά αλλά έχουν καταφέρει να βρουν τρόπους ώστε μην φαίνονται τόσο έντονα. Συχνά ξεγλιστρούν από "εργασίες" που θα μπορούσαν να τους εκθέσουν σε άλλους. Αποφεύγουν έντονα το γράψιμο.

Παραμένουν:

Η «αταξία» στα προσωπικά τους αντικείμενα.

Η αλλαγή στην ψυχολογία και τη συμπεριφορά τους.

Η διαφορά μεταξύ αντίληψης, γνώσεων και ακαδημαϊκών επιδόσεων.

Εντονότερα ακόμη κι απ' το δημοτικό, δίνουν την αίσθηση ότι ενώ μπορούν δεν προσπαθούν αρκετά

Τι μπορείτε να κάνετε

Ενημερωθείτε, διαβάστε, ψάξτε στο internet στις αντίστοιχες σελίδες για τους εκπαιδευτικούς. Υπάρχει αρκετή βιβλιογραφία και στα ελληνικά αλλά και ακόμη πιο εξειδικευμένα από καθηγητές πανεπιστημίου για τα μαθήματα ειδικής αγωγής. Συζητήστε και αναζητήστε συμβουλές από συναδέλφους που έχουν πάρει μαθήματα ειδικής αγωγής κι έχουν δουλέψει με δυσλεξικά παιδιά.

Δημοτικό

Φέρτε τα παιδιά αυτά στα μπροστινά θρανία ώστε να μπορείτε να τα ελέγχετε πιο εύκολα και απομακρύνετε τα από παράθυρα και πόρτα ώστε να μειώσετε όσο είναι δυνατόν τις πηγές διάσπασης της προσοχής τους.

Κανονισμός λειτουργίας των Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και καθορισμός των καθηκόντων και υποχρεώσεων του προσωπικού αυτού

▶ ΠΙΝΑΚΑΣ των Κ.Δ.Α.Υ. σε όλη την Ελλάδα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

(Δεν υπάρχει σχέση των παιδιών με Μ.Δ. με τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που παρουσιάζουν στοιχεία Μαθησιακών Δυσκολιών)

- ▶ Εισαγωγή, ΔΑΙΑΣΒΤΕΟ!
- ▶ Μ.Δ. στο Ολοήμερο Σχολείο
- ▶ Μ.Δ. τι φταίει;
- ▶ Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στην Σχολική Ηλικία.
- ▶ Μ.Δ. επίδραση στη καθημερινή ζωή

ΔΥΣΛΕΞΙΑ

- ▶ Ορισμός, Συμπτώματα
- ▶ Ορισμός (Βρετανικό Ινστιτούτο Δυσλεξίας)
- ▶ Κοινά Χαρακτηριστικά και Προειδοποιητικές ενδείξεις
- ▶ Συμβουλές για εκπαιδευτικούς από τον Alan Sayles, πρόεδρο Ευρ. Συνδέσμου Δυσλεξίας
- ▶ Σχέση με Διάσπαση Προσοχής
- ▶ Μορφές, Αίτια
- ▶ Μύθος Πραγματικότητα
- ▶ Διαταραχές Γραφής
- ▶ Δυσλεξία κ' Πληροφορική
- ▶ Προς Δασκάλους, Καθηγητές, Τρόποι Εξέτασης Μαθητών
- ▶ Τρόπος εξέτασης δυσλεξικών μαθητών/τριών
- ▶ Συμβουλές προς Γονείς
- ▶ Μυστικά προς Γονείς
- ▶ Επίδραση Μαθ. Δυσκολιών στη ζωή του παιδιού
- ▶ Διάσημοι Δυσλεξικοί
- ▶ Συνέδριο Δυσλεξίας
- ▶ Η Εκπαίδευση Θεραπεία
- ▶ Το γονίδιο της δυσλεξίας?

ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (ADHD)

- ▶ Παγκόσμια Διάγνωση με το Τεστ Παυλίδη
- ▶ Τι είναι Υπερκινητικότητα - Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής
- ▶ Υπερκινητικότητα και Φυσική Αγωγή
- ▶ Ποσοστά Υπερκινητικότητας στην Ελλάδα

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

**Γρίφοι
Γνωμικά
Παροιμίες
Αινίγματα**
και άλλα πολλά

----- ο ο ο -----

Γρίφοι, Γνωμικά, Παροιμίες,
Αινίγματα, Ημερολόγιο, Εορτές,
Αριθμομηχανή, Μουσική, Σωστό
- Λάθος, Ξαν σήμερα, jokes

Δοκιμάστε να τους βάλετε να καθίσουν με κάποιους μαθητές πιο ήπιας συμπεριφοράς, με παιδιά που θα έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να τους βοηθήσουν, μη τους απομονώνετε.

Ενθαρρύνετε την ανταλλαγή τηλεφώνων με συμμαθητές ώστε να μπορούν να αναζητήσουν εργασίες και μαθήματα που δεν έχουν σημειώσει ευκρινώς.

Μην κατακρίνετε ιδιαίτερα, λάθος εργασίες και έλλειψη βιβλίων-τετραδίων. Μπορείτε να δώσετε περισσότερο την προσοχή σας στο να έχουν καταγράψει και κατανοήσει πλήρως τις εργασίες που τους ζητάτε να κάνουν. Πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται σ' αυτές όχι γιατί δεν θέλουν ή δεν ξέρουν αλλά γιατί δεν έχουν καταλάβει ή σημειώσει ακριβώς τα όσα έχετε ζητήσει να πράξουν.

Πολλές φορές μπορεί να αντιμετωπίσετε το φαινόμενο να έχουν «κολλήσει» σε κάποιο συγκεκριμένο σημείο του μαθήματος (κατανόηση, εργασία, εξέταση κλπ) μην επιμένετε έντονα, προσπεράστε το κι επιστρέψτε αργότερα.

Κατά την εξέταση πείτε κάποια λέξη που δυσκολεύονται να διατυπώσουν, χρησιμοποιείτε συνδέσμους (και, επομένως, μετά κλπ) δίνετε έτσι την αίσθηση ότι ολοκλήρωσαν μια ενότητα, τους βοηθάτε να προχωρήσουν στην επόμενη. Επαναλάβετε το τέλος της πρότασης που είπαν και συνδέστε την με μια ερώτηση για τα επόμενα σημεία του μαθήματος.

Κατά την παράδοση κρατάτε καθαρή και σταθερή ομιλία, χρωματίστε τη με ένταση, ζωντανέψτε την με κίνηση, φορτίστε τη με συναίσθημα. Αναζητείστε τη ζωνράδα στο βλέμμα τους, σημάδι ότι τους έχετε "κατακτήσει". Αναζητάτε τη συμμετοχή τους, αγγίζετε τους με το βλέμμα ή με μια κίνηση χωρίς όμως να διακόπτετε τη ροή του λόγου σας.

Συνδέστε την παράδοση με σχεδιαγράμματα πάνω στον πίνακα στα οποία θα επανέρχεστε συχνά. Ζητείστε τους να επαναλάβουν με δικά τους λόγια, (αναζητάτε την ουσία και την κατανόηση στα λόγια τους) ενώ εσείς δείχνετε τα επιμέρους σημεία πάνω στο σχεδιάγραμμα.

Γράφετε καθαρά στον πίνακα με μεγάλα γράμματα και αρκετή απόσταση μεταξύ των γραμμών. Διαφορετικά χρώματα κιμωλίας ή και υπογράμμιση στις γραμμές μπορούν να βοηθήσουν. Αφήστε περισσότερο χρόνο το κείμενο στον πίνακα πριν το σβήσετε. Σιγουρευτείτε ότι έχουν μεταφέρει σωστά στα τετράδια τους τα όσα είναι γραμμένα στον πίνακα, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εργασίες.

Μην κατακρίνεται μικρούς σχεδιασμούς και σύμβολα στα βιβλία ή τα πρόχειρα τετράδιά τους, συχνά αυτά τους οδηγούν πιο εύκολα σε σημεία των μαθημάτων ή εργασιών. 1{ }K μπορεί να σημαίνει «μια συννεφιασμένη Κυριακή»!!!

Μπορείτε να τους κάνετε να συμμετέχουν ακόμη περισσότερο στο μάθημα αλλά και να τους δημιουργήσετε το συναίσθημα της συνεισφοράς (κάτι που επιδιώκουν πάρα πολύ) αναθέτοντάς τους εργασίες όπως να σβήσουν τον πίνακα, να φέρουν κιμωλίες από το γραφείο κλπ.

Προτείνετέ τους να χρησιμοποιούν αυτοκόλλητους σελιδοδείκτες που θα μεταφέρουν κάθε φορά στο συγκεκριμένο μάθημα.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι παράδοση του μαθήματος, το σημείο που είναι και το πιο σημαντικό για τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν αυτά τα παιδιά. Καταρχήν ελέγχετε συχνά ότι σας παρακολουθούν και δεν έχουν αρχίσει να «ταξιδεύουν». Μπορείτε να το κάνετε εύκολα αυτό με ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα για το τι ξέρουν, πιστεύουν ή νομίζουν ότι θα συναντήσουν παρακάτω.

Κάντε μια πρόχειρη εισαγωγή στα βασικά σημεία της παράδοσης και μια επανάληψη στο τέλος της, ζητώντας τη συμμετοχή τους. Δίνοντας τους, στο τέλος του μαθήματος, μια φωτοτυπία με τη περίληψη του μαθήματος και τα σημαντικά του σημεία, τους βοηθάτε αφάνταστα. Ενθαρρύνετε τους να σημειώνουν αυτά τα σημεία και στα βιβλία τους, υπογραμμίζοντας τα ώστε να μπορούν να έχουν μια γρήγορη αναφορά.

Κατά την εξέταση μπορεί να βρείτε φτωχή χρήση της γραμματικής και του συντακτικού, πιστέψτε με είναι φοβερό συναίσθημα να είσαι σε μια τάξη με έναν δάσκαλο που θέλεις να κερδίσεις την αποδοχή του και με συμμαθητές που δε θέλεις να δοκιμάσεις την αποδοκμασία τους ΚΑΙ να έχει κολλήσει «το ρημάδι το

μυαλό σου», να μη βρίσκει που και πως έχει καταχωρίσει εκείνη τη λέξη που πρέπει (και θέλεις) να χρησιμοποιήσεις -ιδιαίτερα άμα την έχεις διαβάσει 50 φορές το προηγούμενο βράδυ υπό τις προτροπές (καμιά φορά αρκετά πιεστικές και με συνοδεία απειλών- των γονιών σου. Είναι φυσικό να καταρρακώνεται ο αυτοσεβασμός και η αυτοαξία σου, γι' αυτό και θα πρέπει να βρεις ένα τρόπο ώστε να ανακτήσεις το ενδιαφέρον των γύρω σου, πιθανότατα λέγοντας κάτι που θα τους κάνει να γελάσουν -δείγμα θετικού αποτελέσματος- έστω κι αν πολύ συχνά δεν είσαι σε θέση να διακρίνεις ένα πραγματικό από ένα κοροϊδευτικό γέλιο και την «χαρούμενη» επί ή από -δοκιμασία!

Δοκιμάστε η εξέταση σας να περιλαμβάνει ερωτήσεις που, πως, γιατί κλπ. Είναι πολύ πιο αποδοτικό από το να πρέπει να πουν το μάθημα από μόνοι τους. Η αλληλουχία και συνέχεια (σύνδεση) είναι ένα μελανό σημείο γι' αυτό προσπαθήστε να συνδέετε εσείς τα προηγούμενα με τα επόμενα και αφήστε τους το «χώρο» ώστε να μπορέσουν να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις τους.

Ενθαρρύνετε ελαφριές παρεκκλίσεις στο μάθημα/εξέταση όπου θα μπορούν να εκφράζουν εμπειρίες και γνώσεις που έχουν κατακτήσει και οι οποίες έχουν καταχωρηθεί, με μεγάλα γράμματα, στην μακροπρόθεσμη μνήμη τους. Αυτό βοηθάει και στο αίσθημα της συμμετοχής αλλά και στη σύνδεση βιωμένης εμπειρίας με το συγκεκριμένο σημείο του μαθήματος. Σημείο που πλέον προσκολλάται σαν επέκταση της, ήδη υπάρχουσας στη μνήμη, εμπειρίας και πιο εύκολα προσβάσιμο.

Γυμνάσιο – λύκειο

Δώστε ιδιαίτερη βαρύτητα στην προφορική σας εξέταση και λιγότερο στα τεστ, στα οποία αναζητείστε περισσότερο την γνώση σημείων του μαθήματος κι όχι τις πλήρεις απαντήσεις. Αν δεν είστε σίγουροι από τις απαντήσεις τους στα τεστ για την γνώση του μαθήματος, επιστρέψτε με σύντομες προφορικές ερωτήσεις. Δώστε τους μια ακόμη ευκαιρία να σας αποδείξουν αν το γνωρίζουν ή όχι.

Αποφεύγετε να σημειώνεται πολλά ορθογραφικά ή και συντακτικά λάθη στις εργασίες και τα τεστ τους. Ένα κοκκινισμένο γραπτό θα προσπαθήσουν να το «πετάξουν» κάπου και να το αφαιρέσουν από τη μνήμη τους, το σύντομότερο. Αντίθετα μια επιδοκιμασία στα θετικά σημεία με σύντομη προτροπή για τα αδύνατα (όσο δυνατόν πιο λίγα τη φορά) δίνει μια ώθηση για περισσότερη προσπάθεια.

Αναζητάτε και επιβραβεύετε την προσπάθεια και όχι αποκλειστικά και μόνο το αποτέλεσμα. Μ' αυτό τον τρόπο δίνετε μια ώθηση στα παιδιά να προσπαθήσουν περισσότερο κι όχι να τα παρατήσουν, αφού «είτε προσπαθώ, είτε όχι το αποτέλεσμα είναι το ίδιο». Αυτό βέβαια δε σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι προσπάθεια πρέπει "κατανοηθεί" ως αυτό-σκοπός.

Οι μαθητές δεν θα πρέπει να παρατήσουν την προσπάθεια για τη βελτίωση της απόδοσής τους και στο γραπτό λόγο. Ζητάτε τους και ενδυναμώνετε τους να προσπαθούν ακόμη περισσότερο και να μην επαναπαύονται πίσω απ' τη ταμπέλα του δυσλεξικού. Μια επιδοκιμασία έστω και σε κακό γραπτό μόνο ώθηση μπορεί να επιφέρει.

Να θυμάστε το πόσο ευμετάβλητη είναι η ψυχολογία αλλά και η απόδοσή τους, δίνετε τους αρκετές ευκαιρίες κι αν παρατηρήσετε σημάδια κόπωσης ή «κολλήματος» δοκιμάστε κάποια άλλη στιγμή.

Η διεκπεραίωση απλών εντολών και εργασιών, που απ' τους περισσότερους μαθητές γίνονται ακόμη και μηχανικά, μπορεί για εκείνους να είναι μεγάλα επιτεύγματα που καταφέρνουν με κόπο, επιμονή και πολύ προσπάθεια. Από την άλλη, δυσνόητα και προχωρημένα νοήματα μπορούν να γίνονται σχεδόν αυτόματα κατανοητά και να εκφράζονται με ώριμο και τεκμηριωμένο τρόπο, ιδιαίτερα σε εμπειρικούς τομείς. Αν παρομοιάζαμε την τάξη με μια ορχήστρα, ο κάθε μαθητής θα είχε και το δικό του όργανο όπως είναι και ο τρόπος που «λειτουργούν». Αν βάλετε τους κατάλληλους μαθητές να «παίζουν» τα όργανα στα οποία είναι καλοί θα έχετε ένα ακουστικό αριστούργημα.

* * *

Επίλογος

Το λειτούργημα ενός εκπαιδευτικού είναι ύψιστης σημασίας και από τις ιερότερες μορφές έκφρασης του πολιτισμού και του πνεύματος. Τα επιτεύγματα των προγόνων μας σ' αυτόν τον τομέα καθόρισαν την παγκόσμια ιστορία. Ως εκπαιδευτικός, σήμερα-τώρα, γράφετε τη συνέχεια αυτής της ιστορίας.

Σε αρκετές περιπτώσεις, είναι κατανοητές οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι σημερινοί εκπαιδευτικοί, όπως επίσης και το πόσο σημαντικό μπορεί να είναι/γίνει το έργο τους.

Είναι δύσκολο να είναι κάποιος καλός, δυσκολότερο να είναι καλύτερος. Σε όλων μας τη μνήμη υπάρχει ένας καλός δάσκαλος και η μόνη απολαβή που μπορεί να έχει κερδίσει για τη δουλεία και το έργο του είναι το χαμόγελο που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην άκρη απ' τα χείλια μας, μπορεί και να μην το έχει δει ποτέ, αλλά είναι κει.

Χρήσιμες συμβουλές για δασκάλους δημοτικού σχολείου

- Να χρησιμοποιείτε ξύλινα γράμματα για να διδάξετε τη σειρά και τους ήχους, πρώτα το κεφαλαίο και μετά το πεζό γράμμα, κλείνετε τα μάτια για να νοιώσετε το σχήμα και να μάθετε το όνομα και τους αντίστοιχους ήχους.
- Να χρησιμοποιείτε εικόνες και μνημονικούς κανόνες, για παράδειγμα τις εικόνες του συστήματος Letterland (από τον Werdon), για να δίνετε γραφικούς και μνημονικούς κανόνες για τους ήχους.
- Να χρησιμοποιείτε τους όρους 'σύμφωνα' και 'φωνήεντα' και να διδάσκετε το ρόλο που παίζουν.
- Να διδάσκετε από τα πρώτα στάδια τη συνεχή γραφή, να κάνετε εξάσκηση σε αυτό στον αέρα, στην άμμο, στον πίνακα και σε βιβλία.
- Αναπτύξτε ένα μοντέλο για την παρουσίαση σε επίπεδο γράμματος, λέξης, πρότασης και ενότητας για ολόκληρη την τάξη, για ομάδες μαθητών και για μεμονωμένα άτομα. Θα σας βοηθήσουν πολύ βιβλία όπως το Alpha and Omega (εκδόσεις Hornsby) και το Units of Sound (Dyslexia Institute).
- Αφήστε τα παιδιά να αναπτύξουν τη δική τους τράπεζα/λεξικό λέξεων ή κάρτες ή σημειωματάρια όπου θα μπορούν να εξασκηθούν σε δύσκολες, καινούργιες ή ανώμαλες λέξεις.
- Μιλάτε για γράμματα, λέξεις και για ιστορίες για να αναπτύξουν τα παιδιά ενδιαφέρον για τις λέξεις και τα βιβλία.
- Χρησιμοποιείτε τεχνικά βοηθήματα για να εξατομικεύετε την εργασία, κασέτες και ακουστικά, ηλεκτρονικούς υπολογιστές κλπ.
- Παίζετε παιχνίδια για να ενισχύσετε τη μάθηση.
- Να κάνετε πάρα πολύ πρακτική στην ανάγνωση, τη γραφή και την ορθογραφία για την ανάπτυξη αυτόματων δεξιοτήτων και μην ξεχνάτε ότι τα δυσλεξικά παιδιά χρειάζονται περισσότερη εξάσκηση από τα περισσότερα παιδιά.

Χρήσιμες συμβουλές για καθηγητές

- Αφήνετε τις σημειώσεις στον πίνακα όσο γίνεται περισσότερο, τα δυσλεξικά παιδιά χρειάζονται περισσότερη ώρα για να αντιγράψουν.

- Να παρουσιάζετε τα θέματα στον πίνακα τακτικά, και να χρησιμοποιείτε διαφορετικά χρώματα κιμωλίας για τις επιμέρους ενότητες ώστε να διευκολύνετε τη σωστή αντιγραφή.
- Η διανομή φωτοτυπημένων περιληπτικών σημειώσεων βοηθάει πάρα πολύ. Δίνετε τις σημειώσεις στο τέλος του μαθήματος ώστε να σας παρακολουθούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος και να μην προσπαθούν να τις διαβάσουν. (Η ανατρέχετε σε αυτές και ενθαρρύνετε τους μαθητές να τονίζουν τα σημαντικά σημεία.)
- Παροτρύνετε τους μαθητές να χρησιμοποιούν επεξεργαστές κειμένου για τις εργασίες τους και δίνετε τους ευκαιρίες για να κάνουν εξάσκηση στην πληκτρολόγηση.
- Να βαθμολογείτε θετικά, περισσότερα σημάδια στα καλά σημεία. Εισάγετε τη διδασκαλία καλών τεχνικών μελέτης, αυτό θα βοηθήσει όλους τους μαθητές.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τη στρατηγική που ακολουθούν για τη μελέτη. (Αυτό μπορεί να γίνει στα πλαίσια ενός προγράμματος δεξιοτήτων μελέτης.)
- Δώστε έναν κατάλογο λέξεων-κλειδιών σχετικών με το θέμα σας, εισάγετε την τεχνική της Ταυτόχρονης Προφορικής Διατύπωσης των Γραμμάτων των Λέξεων και να επιμένετε να γίνεται εξάσκηση σε αυτές τις λέξεις. (Αν χρειάζεται απαλλάξτε τους από κάποια άλλη εργασία.)
- Πολύ πριν από τις εξετάσεις, να υποχρεώνετε την ομάδα των μαθητών να ελέγχει αν έχει πλήρεις σημειώσεις. Αν ζητήσουν τη βοήθειά σας για τυχόν παραλείψεις στις σημειώσεις ή για σημεία που δεν καταλαβαίνουν, ή ακόμα και γιατί δεν μπορούν να διαβάσουν αυτά που έχουν γράψει οι ίδιοι, μην αρνηθείτε.
- Να βρίσκετε πάντοτε ευκαιρίες επιδοκιμασίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

Συμπληρωματικές Οδηγίες για τον Τρόπο Εξετάσεως Δυσλεξικών Μαθητών.

Μετά από πολλά ερωτήματα, που δεχόμεθα από γονείς μαθητών με διαγνωσμένες ειδικές μαθησιακές ανάγκες, δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία (ν 2817/2000), ενόψει των προαγωγικών εξετάσεων σε πανελλαδικό επίπεδο του 2001 και προς αποφυγή παρατυπιών, οι οποίες σημειώθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, δίνονται συμπληρωματικές οδηγίες προς τους καθηγητές - μέλη των εξεταστικών επιτροπών για τον τρόπο εξέτασης των δυσλεξικών μαθητών / τριών. Οι διευκολύνσεις των δυσλεξικών μαθητών δεν αποτελούν προνομιακή μεταχείριση αλλά νόμιμο δικαίωμα που παρέχει η ίδια η Πολιτεία. Προς την κατεύθυνση αυτή θα θέλαμε να σας επισημάνουμε ότι η αμφισβήτηση της επίσημης διάγνωσης των ειδικών μαθησιακών αναγκών, με ειρωνικά σχόλια και υπονοούμενα, η άρνηση παροχής εξηγήσεων από τους εξεταστές δεν διευκολύνει παιδαγωγικά την εξεταστική διαδικασία των παιδιών αυτών.

Ειδικότερα επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- 1 Ο δυσλεξικός μαθητής πρέπει να έχει ενημερωθεί από το Δ/ντή του Λυκείου και να προσκομίζει το έγγραφο της ιατροπαιδαγωγικής γνωμάτευσης μαζί του σε κάθε μάθημα, που εξετάζεται το οποίο και επιδεικνύει στους καθηγητές - μέλη της εξεταστικής επιτροπής όταν αυτό του ζητηθεί.
- 2 Οι εξεταστές καθηγητές, μέλη της εξεταστικής επιτροπής, να φέρουν καρτελάκι με το ονοματεπώνυμό τους, ώστε η εξέταση να διεξάγεται σ' ένα κλίμα ασφάλειας. Αποδοχής και σεβασμού της ιδιαιτερότητάς τους.
- 3. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η αξιολόγηση των μαθητών /

τριών αυτών με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες γίνεται με προφορική εξέταση. Δεδομένου ότι δυσκολεύονται να διατυπώσουν γραπτά τη σκέψη τους και την όποια αποκτημένη γνώση.

- 4. Στα Θεωρητικά μαθήματα ενδέχεται ο εξεταζόμενος δυσλεξικός να μην μπορεί να αποδώσει σε συνεχή λόγο ένα γνωστικό αντικείμενο. Οπότε κρίνεται σκόπιμο να απαντά σε ερωτήσεις που θα του υποβάλλονται (τους διευκολύνουν οι ερωτήσεις με συγκεκριμένες ερωτηματικές λέξεις όπως ποιος.. Πότε. Πού. Πώς. Γιατί)
- 5 Ως προς την εξέταση στο μάθημα της έκθεσης. Η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στην κατανόηση των βασικών εννοιών του Θέματος και στην παρουσίασή του με λογικά επιχειρήματα. Μπορούν να χρησιμοποιούν πρόχειρη σελίδα και να σχεδιάζουν να γράφουν λέξεις κλειδιά. Που τους διευκολύνουν στο να εκφράσουν προφορικά τις σκέψεις τους.
- 6 Στα πρακτικά μαθήματα, π χ μαθηματικά, Φυσική, Χημεία κ λ π που έχουν ασκήσεις, οι καθηγητές παίρνουν υπόψη τον συλλογισμό και τον τρόπο που κινήθηκε ο μαθητής / τρια για την επίλυση της άσκησης ή την απόδειξη μίας Θεωρίας. Τους βοηθά να δείχνουν στο χαρτί τους αυτά που έχουν γράψει, σχεδιάσει παρά να τα υπαγορεύουν στον πίνακα και να διακόπτεται η ροή της σκέψης τους Είναι πιθανόν ο μαθητής/ τρια να μην χρησιμοποιεί σωστά τα πρόσημα ή να κάνει λάθη στις πράξεις Τότε ο καθηγητής πρέπει να παρεμβαίνει, να επισημαίνει το λάθος και να τον / την βοηθά να προχωρήσει.
Οι εξεταστές ας έχουν υπόψη τους πως ο δυσλεξικός μαθητής / τρια παρουσιάζει αισθητή αδυναμία στην απομνημόνευση τύπων και ορισμών.
- 7 Στη διάρκεια της εξέτασης αν κάποια στιγμή παρατηρηθεί διάσπαση της προσοχής του μαθητή / ι τριας - κάτι το αναμενόμενο - η επαναφορά του / της στην εξεταστική διαδικασία να επιχειρηθεί με διακριτικούς χειρισμούς.
- 8 Οι ερωτήσεις / εκφωνήσεις των διαφόρων μαθημάτων είναι απαραίτητο να διαβάζονται από τον εξεταστή και να παρέχονται εξηγήσεις ώστε να είναι απόλυτα κατανοητό το περιεχόμενό τους.

Ο Γενικός Γραμματέας
Αθαν. Τσουροπλής

Πηγή: (Dyslexia Institute, ελληνική απόδοση:
Πολυξένη Κωνσταντοπούλου, Μαρία Παρδάλη: μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Δυσλεξίας)

Προηγούμενη σελίδα

Εκτύπωση σελίδας

Επόμενη σελίδα

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ...

Δημιουργία, Διαχείριση, Επιμέλεια : Αθ. Διονυσόπουλος, Καθηγητής Φ.Α. 11ου Γ. Περιστερίου,
(**M.Sc. in USA**, Από Σεπτ.2005: Εναρξη Διδακτορικού στα **ΤΕΦΑΑ Αθήνας**)
Συνεργάτες: Όλα τα εγγεγραμμένα μέλη που έχουν προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό, άρθρα, σχόλια κλπ.
All Rights Reserved. Copyright © 2004-2005

Αποποίηση Ευθύνης